

Kaupunginhallitus 29.11.2021 § 423

§ 423

Valtuustokysymys pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisemisestä ja hoidosta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Sipilä Hilla-Maaria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Helena Marttilan ym. 13.9.2021 päivättyyn valtuustokysymykseen pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisemisestä ja hoidosta Espoossa sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustokysymyksen sisältö

Helena Marttila ja 24 muuta valtuutettua on jättänyt 13.9.2021 valtuustokysymyksen, jossa kysytään

1. Miten Espoon kaupunki turvaa riittävän, yksilöllisen tuen pitkäaikaistyöttömille työllisyyspolun löytämiseksi sekä sujuvan yhteistyön eri toimijoiden, kuten työllisyys- ja terveystalveluiden, kesken?

2. Millä tavoin Espoon kaupunki pyrkii ennalta estämään pitkäaikaistyöttömien syrjäytymistä ja terveydellisten ja sosiaalisten ongelmien syntyä?

3. Minkälaisia mahdollisuuksia Espoon kaupunki tarjoaa pitkäaikaistyöttömille kokea osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tilanteessa, jossa riski työttömyyden

Vastaus valtuustokysymykseen

1. Miten Espoon kaupunki turvaa riittävän, yksilöllisen tuen pitkäaikaistyöttömille työllisyyspolun löytämiseksi sekä sujuvan yhteistyön eri toimijoiden, kuten työllisyys- ja terveystalveluiden, kesken?

Pitkäaikaistyöttömyys on ollut nousussa koko koronaepidemian ajan. Pitkäaikaistyöttömillä tarkoitetaan yli vuoden työttömänä olleita. Elokuussa

2021 heidän määränsä on ensimmäisen kerran vähentynyt ja oli kuukauden lopussa 7 011.

Espoon kaupunki on mukana työllisyyden kuntakokeilussa, jossa osa TE-toimiston henkilöasiakkaiden palvelusta siirtyi kunnan vastuulle 1.3.2021 – 31.6.2023 ajalle. Kokeilulla tavoitellaan kunnan palveluiden ja TE-toimiston lakisääteisten palveluiden parempaa yhteen sovittamista. Jokaiselle työnhakijalle on nimetty omavalmentaja, joka tukee asiakkaan työnhakua ja ohjaa häntä tarpeen mukaisesti palveluihin. Espoon kaupunki on itse panostanut kokeiluun 49 henkilötyövuotta ja omavalmentajien kokonaismäärä on 122 tällä hetkellä.

Tällä hetkellä Espoo valmistelee työ- ja elinkeinoministeriön johdolla tulevaa rakenneuudistusta, jossa työllisyyden hoidon palveluita siirretään pysyvästi kuntien vastuulle. Vuonna 2022 alkava pohjoismaisen työnhaun malli tuo lisäresurssina Työllisyys Espooseen 42,8 henkilötyövuotta. Omnian maahanmuuttajien osaamiskeskus sekä Korkeakoulutettujen osaamiskeskus tarjoavat asiakkaille myös henkilökohtaista tukea työnhakuun.

Espoo osallistuu sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön Työkykyohjelmaan terveydenhoidon, sosiaalihuollon, Työllisyys Espoon ja Kelan yhteistyönä. Hankkeessa pyritään kehittämään työkyvyn arvion ja tuen palvelu, joka soveltuvin osin liitettäisiin osaksi Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta. Toimintamallia kehitetään ja kokeillaan parhaillaan Espoossa. Espoolaisille työelämän ulkopuolella oleville asukkaille tarjotaan mahdollisuutta laajaan monialaiseen työkykyarvioon. Hankkeen aikana olisi tarkoitus tehdä 500 kattavaa selvitystä etenkin haastavassa tilanteessa oleville pitkäaikaistyöttömille. Tällä olisi vaikutusta Espoon kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuihin.

Lakisääteisiä Espoossakin käytössä olevia yhteisiä toimintoja ovat työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) sekä ohjaus työttömän terveystarkastukseen. Aikuissosiaalityöstä ohjataan asiakkaita tarpeen mukaan terveyspalveluihin sekä työllisyys Espoon palveluiden piiriin. Aikuissosiaalityön sosiaalisen kuntoutuksen ja työllisyyden edistämisen tiimin sosiaaliohjaajat tekevät tiivistä verkostotyötä sekä työkyvyn arvion ja tuen tiimin, että työllisyys Espoon omavalmentajien kanssa.

2. Millä tavoin Espoon kaupunki pyrkii ennalta estämään pitkäaikaistyöttömien syrjäytymistä ja terveydellisten ja sosiaalisten ongelmien syntyä?

Vuonna 2022 alkava pohjoismaisen työnhaun malli tuo lisätukea erityisesti työttömyyden alkuvaiheeseen. Työnhakija kontaktoidaan työllisyyspalveluiden toimesta jo viiden päivän kuluessa ja ensimmäisen kolmen kuukauden ajan tapaamisia järjestetään kahden viikon välein.

Espoossa on useita matalan kynnyksen palvelupisteitä, kuten Työllisyys Espoon, Ohjaamon ja maahanmuuttajien neuvontapisteet. Asiakkaita ohjataan tarpeen mukaan muihin palveluihin ja he saavat konkreettista tukea esimerkiksi hakemusten tekemiseen. Kaupungilla on myös tarjolla matalan kynnyksen hyvinvointia edistäviä palveluita, kuten maksutonta liikuntaa ja liikuntaneuvontaa. Aikuissosiaalityössä sekä työllisyys Espoossa jaetaan asiakkaille Kaikukortteja, joilla voi maksutta osallistua erilaisiin kulttuuritapahtumiin.

Työttömien syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä on tärkeää arvioida asiakkaan kanssa kokonaistilanne ja rakentaa hänelle yksilöllisen tarpeen mukainen palvelukokonaisuus. Työntekijöillä tulee olla tietoa sekä palveluista, että yhteistyörakenteista. Työllisyys Espoosta omavalmentaja voi ohjata asiakasta esimerkiksi työttömän terveystarkastukseen, aikuissosiaalityön palveluihin (esimerkiksi asumis- ja talousneuvontaan) tai mielenterveys- ja päihdetyön matalan kynnyksen palveluihin. Asiakkaan palvelutarpeen mukaan pyritään myös järjestämään yhteisiä tapaamisia ja sovittamaan eri suunnitelmia yhteen. Eri palveluista on järjestetty perehdytyksiä sekä laadittu kattavat ohjeistukset yhteistyölle.

Lakisääteinen monialainen yhteispalvelu (TYP) on toimintamalli, jossa työttömyyden keston ja monialaisen palvelutarpeen perusteella tarjotaan asiakkaalle työllisyyspalveluiden lisäksi sosiaali- ja terveyspalveluita sekä Kelan palveluita. Espoon työllisyyden kuntakokeilussa pyritään näitä palveluita tarjoamaan jo varhaisemmassa vaiheessa ja käytössä on mm. palvelumanuaali, josta asiakastyötä tekevä omavalmentaja saa helposti ohjeet palveluohjaukseen keskeisimpiin sote-palveluihin.

3. Minkälaisia mahdollisuuksia Espoon kaupunki tarjoaa pitkäaikaistyöttömille kokea osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tilanteessa, jossa riski työttömyyden pitkittymiselle ja siten pitkäaikaiselle syrjäytymiselle on olemassa?

Työttömyys tarkoittaa monelle arkipäivän rytmin muuttumista ja työyhteisön puuttumista. Siksi osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemukset ovat tärkeitä tässä elämäntilanteessa. Kaupungilla on sekä itse järjestettyjä että kaupungin tukemia harrastusryhmiä. Järjestöillä on Espoossa osallisuutta lisäävää toimintaa, jota Espoon kaupunki tukee järjestö- ja kohdeavustuksilla. Kaikilla Espoon suuralueilla toimii myös matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja (esimerkiksi asukastaloja), joiden toimintaa ylläpitävät joko kaupunki tai järjestöt.

Kaupunki järjestää matalan kynnyksen hyvinvointia edistäviä palveluita, kuten maksuttomia liikuntaryhmiä. Aikuissosiaalityössä sekä työllisyys Espoossa jaetaan asiakkaille Kaikukortteja, joilla voi maksutta osallistua erilaisiin kulttuuritapahtumiin.

Työllisyys Espoon järjestämä kuntouttava työtoiminta ja aikuissosiaalityön sosiaalinen kuntoutus tarjoavat sekä yksilö- että ryhmämuotoista tukea työelämän ulkopuolella oleville. Molemmissa palveluissa on mahdollisuus saada kiinnostuksen mukaista sisältöä, vertaistukea sekä ohjausta päiviin. Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoimintaa ovat muun muassa KuntoKipinä, TaideKipinä ja Kipinä puutarhapalsta. Näitä toteutetaan sekä kaupungin sisäisessä yhteistyössä että järjestöjen kanssa.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisemisestä ja hoidosta

Tiedoksi